

PO PIERWSZE CZŁOWIEK

Tomasz Małyk

PO PIERWSZE CZŁOWIEK

Kapitał społeczny
osób niepełnosprawnych
w Polsce

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2019

Recenzje:

dr hab. Jerzy Bartkowski, prof. UW

dr hab. Ewa Giermanowska

Redaktor prowadzący:

Michał Zgutka

Redakcja i korekta:

Joanna Marek-Banach

Projekt okładki:

Katarzyna Juras

Ilustracja na okładce:

Fotolia/scusi

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa 2019

Wydanie książki dofinansowane przez Akademię Górniczo-Hutniczą
im. Stanisława Staszica w Krakowie (subwencja na utrzymanie potencjału badawczego,
nr 16.16.430.169)

ISBN 978-83-65390-12-7

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: *Mariusz Szewczyk*

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii

Spis treści

Wprowadzenie	7
ROZDZIAŁ 1.	
Kapitał społeczny	19
1.1. Kapitał społeczny – u źródeł koncepcji	19
1.2. Krytyka kapitału społecznego	32
1.3. Czy jednak kapitał? Podstawy konsensusu	44
1.4. Sieci i zasoby – wymiar strukturalny	49
1.5. Normy i wartości – wymiar kulturowy	61
1.6. Podsumowanie	73
ROZDZIAŁ 2.	
Konceptualizacja niepełnosprawności	77
2.1. Niepełnosprawność w obszarze zainteresowania socjologii	77
2.2. Konceptualizacja niepełnosprawności – modelowanie rzeczywistości ..	89
2.3. Niepełnosprawność w polu instytucjonalnym	106
2.4. Niepełnosprawność w Polsce – kontekst formalnoprawny	124
2.5. Podsumowanie	139
ROZDZIAŁ 3.	
U podstaw kapitału społecznego w Polsce – uwarunkowania i kontekst	143
3.1. O kapitale społecznym raz jeszcze – rekapitulacja koncepcji i założenia analityczne	143
3.2. Zasoby kolektywne w ujęciu historycznym i wskaźniki makro	147
3.3. Normy zaufania w perspektywie społeczno-kulturowej	166
3.4. Profil społeczno-demograficzny osób niepełnosprawnych	185
3.5. Gospodarstwa domowe osób niepełnosprawnych – sytuacja dochodowa i materialna a zaspokajanie podstawowych potrzeb	193
3.6. Podsumowanie	198

ROZDZIAŁ 4.

Kapitał społeczny osób niepełnosprawnych – perspektywa ilościowa	201
4.1. Zaufanie jako kognitywna determinanta kapitału społecznego osób niepełnosprawnych	201
4.2. Osoby niepełnosprawne w nieformalnych sieciach społecznych	212
4.3. Osoby niepełnosprawne w formalnych sieciach społecznych	229
4.4. Kapitał społeczny osób niepełnosprawnych a uzyskiwane korzyści	254
4.5. Podsumowanie	273

ROZDZIAŁ 5.

Zrozumieć istotę – kapitał społeczny osób niepełnosprawnych w perspektywie jakościowej	277
5.1. Metodologia, organizacja i realizacja badań w terenie – wywiady pogłębione z osobami niepełnosprawnymi	277
5.2. Niepełnosprawność – <i>gdy umysł chce, ale ciało nie pozwala</i>	283
5.3. Miejsce zamieszkania i środowisko społeczne – <i>to mój oswojony świat</i> ..	308
5.4. W kręgu najbliższych – <i>samotność jest gorsza od choroby</i>	320
5.5. Działalność społeczna – <i>co ja mogę dać innym, co inni mogą dać mnie</i> ..	329
5.6. Ocena życia – <i>chcę tego, co będzie</i>	337
5.7. Podsumowanie	346
Zakończenie	351
Bibliografia	359
Indeks nazwisk	393
Spis rysunków	401
Spis tabel	403
Aneks	405